

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΕΩΛΟΓΩΝ ΜΕΛΕΤΗΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ζωοδόχου Πηγής 110, Αθήνα, 114 73, Τηλ & Fax: 213 00 57988

website: www.syngeme.gr email: info@syngeme.gr

Αρ. Πρωτ. 416

Αθήνα, 08/04/2022

ΘΕΜΑ: Ψήφισμα ΣΥΝ.ΓΕ.Μ.Ε. για την διαφύλαξη του δημόσιου χαρακτήρα του νερού

Ο Σύνδεσμος Γεωλόγων Μελετητών Ελλάδας (ΣΥΝ.ΓΕ.Μ.Ε.) με ομόφωνη απόφαση του Δ.Σ., συμμετέχει στην ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ και στις δράσεις που προωθούν τις θέσεις της.

Η Πρωτοβουλία συγκροτείται από 62 φορείς μεταξύ των οποίων η ΑΔΕΔΥ, ο Σύλλογος Μηχανικών ΕΥΔΑΠ, ο Σύλλογος Επιστημονικού Προσωπικού ΕΥΔΑΠ, το Σωματείο Εργαζομένων Αποχέτευσης ΕΥΔΑΠ, το Σωματείο Εργαζομένων ΕΥΑΘ, η Πανελλήνια Ένωση Βιοεπιστημόνων και η Συντονιστική Επιτροπή του Περιβαλλοντικού Δικτύου Αθήνας στο οποίο συμμετέχουν 24 περιβαλλοντικές οργανώσεις.

Άμεσος στόχος της Πρωτοβουλίας είναι η αποτροπή της ιδιωτικοποίησης του Υδροδοτικού Συστήματος της Αττικής (ΕΥΣ) και η στήριξη της προσφυγής των εργαζομένων της ΕΥΔΑΠ στο ΣΤΕ για την ακύρωση του διαγωνισμού που έχει προγραμματιστεί να συζητηθεί στις 10 Μαΐου 2022.

Το ΕΥΣ της Αθήνας περιλαμβάνει όλους τους υδάτινους πόρους, υποδομές και εγκαταστάσεις για την τροφοδότηση της πρωτεύουσας με πόσιμο νερό: Τα φράγματα και τις τεχνητές λίμνες Ευήνου, Μόρνου, Μαραθώνα, τη λίμνη Υλίκη, τις γεωτρήσεις στον Βοιωτικό κάμπο, τα υδραγωγεία, τα δίκτυα μεταφοράς μήκους 400 χιλιομέτρων και τα αντλιοστάσια. Όλα τα παραπάνω αποτελούν δημόσια περιουσία, την ευθύνη συντήρησης και λειτουργίας της οποίας έχει έως τώρα η ΕΥΔΑΠ, παρέχοντας απρόσκοπτα νερό υψηλής ποιότητας ακόμα και σε περιόδους σημαντικών βλαβών και λειψυδρίας, χάρη στην πολύχρονη εμπειρία των εργαζομένων της εταιρείας, που έχουν αναπτύξει ένα πολυσύνθετο και αποτελεσματικό σύστημα διαχείρισης. Το Εξωτερικό Υδροδοτικό Σύστημα της Αθήνας και του λεκανοπέδιου της Αττικής έμεινε όρθιο για πολλές δεκαετίες και δεν σταμάτησε ούτε στις περιόδους λειψυδρίας, αστοχιών των υδραγωγείων (σήραγγα Γκιώνας 1986, υδραγωγείο Μόρνου το 1988 στην Ζάλτσα και το 2011 στους Ταξιάρχες Βοιωτίας), κ.α.

Η ομαλή και αδιάλειπτη υδροδότηση της Πρωτεύουσας και του Λεκανοπέδιου Αττικής, απειλείται σήμερα με την απόφαση του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών να παραχωρήσει σε ιδιώτες με ΣΔΙΤ τη Διαχείριση, Λειτουργία και συντήρηση του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος (Ε.Υ.Σ.) Αθήνας. Το γεγονός αυτό αποτελεί περαιτέρω τεμαχισμό της ενιαίας διαχείρισης του κύκλου του νερού της Αττικής και οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στην απαξίωση των υδραγωγείων μεταφοράς νερού, στην υποβάθμιση της ποιότητας του πόσιμου

νερού, στην αύξηση της τιμής του νερού (διεθνής εμπειρία), αυξάνοντας την επισφάλεια στην ομαλή υδροδότηση και στα υδραγωγεία μεταφοράς νερού και προκαλώντας αβεβαιότητα στο εργασιακό μέλλον των υπαλλήλων που επί σειρά ετών εργάζονται και προσφέρουν για την αδιάλειπτη λειτουργία του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος της Αθήνας.

Με βάση τα παραπάνω, εγείρονται έντονα ερωτηματικά ως προς τη χρησιμότητα παραχώρησης μέσω ΣΔΙΤ της ευθύνης λειτουργίας του ΕΥΣ σε ιδιωτικές εταιρείες, οι οποίες δεν έχουν απολύτως καμία εμπειρία στο συγκεκριμένο τομέα, και μάλιστα με μία σύμβαση ύψους 300 εκατ. ευρώ, όταν η ΕΥΔΑΠ πραγματοποιούσε τις ίδιες εργασίες με πολύ μικρότερο κόστος. Ουσιαστικά, το κράτος θα διατηρήσει την κυριότητα στα μη κερδοφόρα και συχνά ελλειμματικά κομμάτια της ύδρευσης, ενώ θα παραχωρήσει στις ιδιωτικές επιχειρήσεις τα κερδοφόρα. Συγχρόνως, η ανταποδοτικότητα, η έλλειψη χρηματοδότησης, θα μεταφέρουν το σύνολο των βαρών στις πλάτες των λαϊκών καταναλωτών.

Το νερό είναι ΔΗΜΟΣΙΟ ΑΓΑΘΟ και η πρόσβαση σε αυτό είναι στοιχείο απαραίτητο για την υγεία και την αξιοπρεπή διαβίωση. Η βιώσιμη ανάπτυξη πρέπει να βασίζεται στην προστασία των υδάτινων πόρων και τη διασφάλισή τους για τις επόμενες γενιές. Η ανεξέλεγκτη καπιταλιστική ανάπτυξη θεωρεί εμπορεύσιμα όλα τα φυσικά και κοινωνικά αγαθά, με αποτέλεσμα το περιβάλλον και το νερό να αποτελούν αντικείμενα υπερεκμετάλλευσης και υποβάθμισης. Το νερό από μέσο επιβίωσης, φορέας πολιτισμού και όχημα ευημερίας, μεταβάλλεται σε μέσο πλουτισμού και εργαλείο μεγέθυνσης των ανισοτήτων και της αδικίας εις βάρος των αδύναμων. Το δικαίωμα για πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες καλής ποιότητας, όπως είναι η ύδρευση, είναι μία από τις αρχές που διέπουν τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, ο οποίος εγκρίθηκε ομόφωνα από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων στη σύνοδο κορυφής του Γκέτεμποργκ. Επιπλέον, η κατοχύρωση του δικαιώματος αυτού, ανταποκρίνεται στην πρώτη επιτυχή ευρωπαϊκή πρωτοβουλία πολιτών με τίτλο «Right2Water» (Δικαίωμα στο νερό) η οποία συγκέντρωσε 1,6 εκατομμύρια υπογραφές για την υποστήριξη της βελτίωσης της πρόσβασης σε ασφαλές πόσιμο νερό για όλους.

Μάλιστα, με αποφάσεις τους, το Συμβούλιο της Ευρώπης, η ΓΣ του ΟΗΕ και το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αναγνωρίζουν ότι η αδιάλειπτη πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης είναι ζωτικό και θεμελιώδες ανθρώπινο και κοινωνικό δικαίωμα.

Η ιδιωτικοποίησή τους παραβιάζει το Σύνταγμα και είναι καταφανώς ενάντια στα συμφέροντα της κοινωνίας. Προς τούτο και η Ολομέλεια του ΣτΕ, με τις 190-191/2022 αποφάσεις της, έκρινε αντισυνταγματική τη μεταβίβαση της πλειοψηφίας των μετοχών των εταιρειών ύδρευσης (ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ) στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας. Η απόφαση αυτή ήρθε μετά από προσφυγή των εργαζομένων της ΕΥΔΑΠ και της ΕΥΑΘ και έκρινε αντισυνταγματική τη μεταβίβασή των δύο εταιρειών νερού αρχικά στο Υπερταμείο το 2016 με νόμο της τότε κυβέρνησης.

Η απόφαση αυτή του ΣτΕ συμβαδίζει με την παγκόσμια εμπειρία προσπαθειών ιδιωτικοποίησης των υπηρεσιών πόσιμου νερού. Οι ιδιωτικές εταιρείες εκτόξευσαν κατακόρυφα την τιμή του, υποβάθμισαν την ποιότητά του και τις παρεχόμενες υπηρεσίες και προκάλεσαν τεράστιες οικολογικές καταστροφές, με πιο χαρακτηριστική αυτή του ποταμού Ρίο ντε Λα Πλάτα στην

Αργεντινή, που του διοχέτευαν το 88% των λυμάτων ανεπεξέργαστο! Σύμφωνα με έρευνα της εφημερίδας Guardian σε δώδεκα πόλεις των ΗΠΑ για την περίοδο 2010-2018, το κόστος του νερού λόγω των ιδιωτικοποιήσεων αυξήθηκε κατά μέσο όρο 80%! Γνωστό επίσης είναι το παράδειγμα της πόλης του Παρισιού (η Γαλλία έχει μεγάλη παράδοση στο θέμα της ιδιωτικοποίησης του νερού) όπου το 2010 η διαχείριση του νερού πέρασε ξανά στα χέρια του δημοσίου έπειτα από απόφαση του σοσιαλιστή δημάρχου Bertrand Delanoë, έπειτα από είκοσι πέντε χρόνια ιδιωτικής διαχείρισης, με αποτέλεσμα η τιμή του νερού να μειωθεί άμεσα κατά 8% και ταυτόχρονα η ποιότητά του να βελτιωθεί αισθητά.

Με βάση τα παραπάνω, ο Σύνδεσμος Γεωλόγων Μελετητών Ελλάδας (ΣΥΝ.ΓΕ.Μ.Ε.) δεδομένου ότι τα έργα υποδομής για την ύδρευση και αποχέτευση της Πρωτεύουσας και του Λεκανοπεδίου Αττικής, χρηματοδοτήθηκαν επί δεκαετίες από τον Ελληνικό Λαό, επισημαίνει ότι το νερό είναι κοινωνικό αγαθό αφού συνδέεται με την ύπαρξη και την ευημερία του ανθρώπου και οι υπηρεσίες ύδρευσης-αποχέτευσης αποτελούν ζωτικό ανθρώπινο δικαίωμα.

Για όλους αυτούς τους λόγους ο Σύνδεσμος Γεωλόγων Μελετητών Ελλάδας (ΣΥΝ.ΓΕ.Μ.Ε.):

- Ζητά να ληφθούν υπόψη οι αποφάσεις του ΣτΕ που έκριναν αντισυνταγματική τη μεταβίβαση της ΕΥΔΑΠ και της ΕΥΑΘ στο Υπερταμείο και να επιστραφούν άμεσα οι μετοχές στο Κράτος.
- Ζητά την ακύρωση του διαγωνισμού Εκποίησης του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος (Ε.Υ.Σ) σε ιδιωτικά συμφέροντα, ευθύνη η οποία πρέπει να παραμείνει στην ΕΥΔΑΠ.
- Στηρίζει τους αγώνες του εργαζομένων της ΕΥΔΑΠ, ενόψει και της δίκης στην Ολομέλεια του ΣτΕ στις 10/05/2022, που θα κρίνει τη συνταγματικότητα της πραγματοποίησης του διαγωνισμού για την ιδιωτικοποίηση του Υδροδοτικού Συστήματος της Αττικής (ΕΥΣ), αλλά και της προσφυγής κατά της ΚΥΑ τιμολόγησης του νερού.

Για το Δ.Σ. του ΣΥΝ.ΓΕ.Μ.Ε.

Ο Πρόεδρος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ

Ο Γραμματέας

ΜΙΧΑΛΗΣ ΛΙΟΝΗΣ